ЗМІСТ

Запізніле життя Емі Байлер

Переглянути та купити книгу на **ridmi.com.ua**

Про книгу

Затуркана роботою та щоденними клопотами мати-одиначка Емі нарешті має можливість перепочити: колишній чоловік, який несподівано повертається в її життя після трирічної розлуки, пропонує подбати про дітей. Жінка пристає на пропозицію та їде з провінційної Пенсильванії до Нью-Йорка — міста, яке ніколи не спить. Попереду на неї чекає ціле літо без мамських справ і переживань. Емі змінює імідж, відвідує мистецькі заходи, ходить на побачення й урешті знайомиться з Деніелом. Нове кохання вже стукає у двері, та чи захоче жінка змінити все назавжди, чи повернеться до звичного життя?

Запізніле життя Емі Байлер

Vivat
ВИДАВНИЦТВО

Книжка — номінант
Goodreads Choice Award — 2019

KELLY HARMS

THE OVERDUE LIFE OF AMY BYLER

КЕЛЛІ ГАРМС

Запізніле життя Емі Байлер

Харків
Vivat
ВИДАВНИЦТВО
2021

2021

ISBN 978-966-982-593-3 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Серія «Художня література»

Опубліковано за домовленістю з *Amazon Publishing*, *www.apub.com*, у співпраці з літературною агенцією *Synopsis*

Перекладено за виданням:
Harms K. The Overdue Life of Amy Byler / Kelly Harms. — Seattle : Lake Union Publishing, 2019. — 328 p.

Переклад з англійської *Марини Черник*

Дизайнер обкладинки *Світлана Кривошей*

Електронна версія створена за виданням:

Гармс К.

Г20 Запізніле життя Емі Байлер / Келлі Гармс ; пер. з англ. М. Черник. — Х. : Віват, 2021. — 336 с. — (Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-982-306-9 (укр.)

ISBN 978-1-5420-4296-3 (англ.)

Затуркана роботою та щоденними клопотами мати-одиначка Емі нарешті має можливість перепочити: колишній чоловік, який несподівано повертається в її життя після трирічної розлуки, пропонує подбати про дітей. Жінка пристає на пропозицію та їде з провінційної Пенсильванії до Нью-Йорка — міста, яке ніколи не спить. Попереду на неї чекає ціле літо без мамських справ і переживань. Емі змінює імідж, відвідує мистецькі заходи, ходить на

побачення й урешті знайомиться з Деніелом. Нове кохання вже стукає у двері, та чи захоче жінка змінити все назавжди, чи повернеться до звичного життя?

УДК 821.111(73)

© Kelly Harms, 2019

© ТОВ «Видавництво “Віват”», видання українською мовою, 2021

Самотнім матерям у всьому світі

Люба мамо,

Тут така справа… Знаю, ти зробиш із цього щось грандіозне, тому що ти ж мама, та ще й зануда, до того ж ти точно не зможеш утриматися й перетвориш цей лист на мем у фейсбуці, а потім ще й картину з нього вишиєш, бо ти схиблена. Хай там як, мушу визнати: ти мала рацію.

Я не про читання. Мамо, я читаю, бо… люблю тебе, а також тому, що хочу вступити до коледжу. Книжки, які ти мені дала, на дев'яносто відсотків цікавіші, ніж книжки зі шкільної програми. Та, зрештою, вони все одно нудні. Ти знала, що за половиною книжок із твого списку знято фільми? Річ у тому, що фільми кращі, і люди, читаючи книжки, завжди думають: «Господи, ну чому це саме книжка?»

Та попри все ти мала рацію щодо тата.

Якби ж ти бодай трішечки помилялась. Я справді хочу, щоб ти була щаслива, але ж не через правильність твоєї думки. Я хочу, щоб усе було чорне й біле, бо, якщо відверто, так усе зрозуміліше. Легше думати, що в нашій родині все так через те, що тато — жахлива людина. Однак тепер, пізнавши його, напевно не скажу, що він жахливий. Він просто справді дуже складний. Після всього, після останніх трьох місяців, якщо ти мене запитаєш, як наша родина дійшла до такого, навіть не знаю, з чого почати. Мабуть, я скажу щось типу: «Гм… треба тебе спитати».

І те, що я зараз тут, у цій лікарні… Мамо… я ТОЧНО знаю, як тут опинилась. Знаю: це все мої дурні рішення, одне за одним — і ось я тут, у цій палаті, де все пищить, а з рук і носа стирчать ці штуки. І якби можна було щось змінити, то я чинила б зовсім інакше.

Це каяття, так? Те, від чого ти намагалася вберегти мене й Джо, коли тато вперше з'явився цієї весни й ти попросила нас дати йому шанс. Каяття… Аж ось я тут, потопаю в каятті, і, можливо, у мене вже ніколи не буде нагоди все виправити. І знаєш, я розумію, як зараз почувається тато. Не хочу, щоб хтось іще так почувався.

Тому хоч що ти вирішила щодо нього, мамо, нехай буде так. Це твоє рішення. Я не вередуватиму. Я знаю, чого хочу. У Джо свої бажання.

Але понад усе ми прагнемо, щоб бодай раз у своєму занудному мамському житті ти ухвалила рішення, яке зробить тебе щасливою.

І якщо це допоможе, нехай так і буде. Дій!

Люблю,

Твоя люба донька (*Корі*)

РОЗДІЛ 1

За три місяці до того

Є багато людей, яких не очікуєш зустріти в маленькому містечку в Пенсильванії. Тих, кого чекаєш побачити, значно менше. Чи не щодня я зустрічаю свою найкращу подругу Ліну — ми викладаємо в одній школі, тому, навіть не домовляючись про зустріч, ми таки здибуємося в коридорах, в учительській або ж на паркінгу, поки зішкрібаємо кригу з наших автівок аж до самісінького квітня.

А ще очікувано зустріти найкращу подругу моєї доньки, Трініті. Господи, день без Трініті буде дивом. Трініті в школі, Трініті в нас удома, Трініті в авто на паркінгу біля басейну, де тренується моя донька, очікує на закінчення заняття, щоб піти поблукати містом і позадивлятися на хлопців.

Не дивина побачити й мою лікарку-стоматолога. Ми зустрічаємося з нею щосуботи на фермерському ринку, де вона разом з іншими жіночками з церкви продає мило й свічки ручної роботи. Якщо я не зазираю до їхнього прилавка, щоб привітатися, вона пише мені невеличку записку й надсилає її поштою. Вона надзвичайно ощадлива, тому я знаю, скільки клопоту їй це завдає. Вона мені пише таке-от: «Люба Емі, я хвилююся за тебе. Будь ласка, повідом, чи у вас із дітьми все гаразд. З Божою любов’ю Міріам».

Є й люди, яких не очікуєш побачити. Скажімо, Джеймі з серіалу «Чужоземка». Хай як я шукала, проте ніколи його не зустрічаю. Ні на ринку, ні в школі, ні на змаганнях «Одіссея розуму»[1], у яких бере участь мій син.

Або Опру. Я залюбки зустрілася б із Опрою. Думаю, з нею цікаво поговорити про книжки.

Або мого чоловіка.

Та от тільки він тут. Ми одружені вже протягом вісімнадцяти років. Востаннє я бачила його три роки тому, коли доньці було дванадцять років, а сину — вісім. Він узяв невеличку валізу, яку можна проносити

як ручну поклажу, склав туди сорочки, що їх я напрасувала, краватки, які я обирала, змінний костюм, одяг для пробіжок, набір для гоління і шість видів різних заспокійливих ліків — та й поїхав у відрядження до Гонконгу. І не повернувся.

Він знову тут.

Це ж напевно він, стоїть біля бактерицидних пластирів у аптеці неподалік нашого будинку. Він дивиться на мене. Намагається всміхнутись. І я тієї-таки миті розумію, з болем усвідомлюю, чому він тут. *Я багато років боялася цього.*

То було лише питанням часу.

Він хоче повернути своє життя.

Як і будь-яка самореалізована, успішна, досвідчена, доросла жінка вчинила б у цій ситуації, я присідаю за стійкою з вушними паличками.

Безглуздий учинок. Джон стоїть десь за три метри від мене, і він точно бачив мене. На його обличчі промайнула дурнувата усмішка, яку я впізнаю будь-де. Вона супроводжується ледь помітним знизуванням плечем. Із тих усмішок, які означають «Вибач, але я забув дорогою додому зайти по молоко, й ось я тут, такий виснажений після тривалого дня, і вже надто пізно відряджати мене назад, тож, може, діти завтра вранці поїдять вівсянку на воді?» У моїх учнів є така сама усмішка, що означає «Чи не могли б ви поставити мені “відмінно” за старання?»

Одначе проблема в тому, що Джон не забув купити молоко дорогою додому. Він забув прийти додому, крапка. Упродовж останніх трьох років він забував приходити додому, виховувати дітей, сплачувати рахунки й бути вірним дружині. І насправді, після всього цього вираз обличчя мав би бути дещо іншим. Я воліла б, щоб його вираз обличчя був, скажімо, такий, наче його колишня дружина от-от загатить йому тупим предметом по голові.

Сидячи в кінці ряду засобів для надання першої допомоги, я намагаюся знайти тупий предмет.

Утім, єдине, що бачу, — це яскраві рожеві хулахупи. Нелегко буде вдарити чоловіка пластиковим хулахупом із блискітками так, щоб він знепритомнів, але таки досить довго й не без утіхи я розмірковую про те, що варто все ж таки спробувати.

— Емі? — запитує Джон. — Це ти?

Він знає, що то я. Я знаю, що то він. Я упізнала б його будь-де. Майже рік після його від'їзду він постійно ввижався мені в автомобілях у місті, — при цьому моє серце щоразу стискалося, а потім краялося, коли я придивлялася. Від кожної такої хибної тривоги я відчувала безмежну втому. Якось, лише за кілька тижнів після того, як він нас покинув, мені привидівся схожий на Джона за постаттю чоловік на задньому сидінні автомобіля з логотипом спільних поїздок, який повертав на нашу вулицю. І мене охопило відчуття цілковитої упевненості, *переконаності*, що це він. У венах запульсувала кров, і я почувалася так, ніби… не знаю… ніби опинилася в прірві без їжі й води, і раптом побачила, що хтось наближався з мотузковою драбиною, щоб урятувати мене. Я зупинилася й чекала, поки авто припаркується біля нашого будинку. Та цього не сталося. Через дзеркало заднього огляду я спостерігала, як воно, не сповільнюючись, проїхало повз. Було так тяжко, що ще хвилин двадцять я не могла кермувати автівкою.

Проте нині все інакше. Це не навчальна тривога. Він повернувся, але я ліпше помру від спраги, ніж ухоплюся за мотузку, яку він мені запропонує.

— Джоне, — кажу, безглуздо вдаючи, ніби щойно його помітила, і виходжу до нього з-за стійки. Неподалік бачу пакети з льодом, упаковки марлі й тюбики з неоспорином для надання першої допомоги. Усе це нам знадобиться після того, як я відгепаю його дитячими іграшками й величезними пляшками з вітаміном D.

— Не можу повірити, що ти тут, — говорить він, поки я ошелешено витріщаюся на нього.

Не може повірити, що я тут? У місті, де ми жили разом майже два десятки років? Де наші діти вимовили перші слова і ступили перші кроки, а тепер чекають на мене вдома, коли я повернуся з… я дивлюсь у свій кошик і розумію, що геть забула, по що я сюди прийшла — попкорн для мікрохвильовки, тампони й клерасил?

— Тобто я сподівався прийти додому, щоб поговорити з тобою, і хвилювався, як ти це сприймеш і як застати тебе наодинці перед тим, як побачитися з дітьми, але так на краще, еге ж? Так я не вриваюсь у ваш простір.

Я й далі пильно дивлюся на нього. Хочеться кричати. І плакати. Кортить бути тією, яка може вчепитися комусь в обличчя пазурами. Утім, я не така, і ми в аптеці, тому я просто дивлюся.

— Емі? — звертається Джон. — Емі, з тобою все гаразд?

— Іди геть, — механічно відповідаю йому. — Я не знаю, чому ти тут, але ти нам не потрібен. Іди геть. Негайно.

Я ставлю свій кошик, який раптом став до болю важким, і відмахуюся від нього, наче це птах, який сів надто близько до мене в парку.

— Вибач, — говорить чоловік. — Вибач, але я не піду.

Раптом мене осяває: тут продаються милиці. Я могла б завдати йому тілесних ушкоджень милицею, особливо тією, що з триногою для додаткової опори.

— Емі? — повторює він. Я всміхаюся? Можливо, навіть шкірюся? Це той день, коли я нарешті остаточно з'їду з глузду? Я відчуваю, що от-от почну сміятися, сама не тямлячи чому. — Може, сядеш? — запитує Джон.

А потім він робить дещо аж таке неприйнятне, таке за межами припустимого, що я *мало не вирішую* плюнути на людей довкола й на плітки, просто щосили заволавши, щоб зупинити його.

Він тягнеться, щоб узяти мене за руку.

Я відводжу її.

— Ой, ні, — кажу і вмить цілком оговтуюсь, а фантазії про те, щоб учинити фізичну розправу, закричати або сховатися, враз зникають, і я нарешті повертаюся до реальності й глибоко вдихаю.

— Джоне, я й гадки не маю, що ти тут робиш, але минуло три роки відтоді, як ми востаннє тебе бачили, відтоді, як ти жив зі мною й моїми дітьми і щодня, день у день, ділив зі мною ліжко, обідній стіл і життя. Три роки. Більш як тисяча днів. І ти не можеш повернутися сюди, зайти до цієї аптеки, придбати такий самий бактерицидний пластир, як у моєму списку покупок, і намагатися взяти мене під руку, наче я якась недієздатна. І це після всіх днів і ночей, іпотечних виплат, рахунків за спожиту електроенергію й походів до клятого зубного лікаря. Ти не можеш. НЕ МОЖЕШ.

Джон має пригнічений вигляд. Його дурнувата усмішка змінилася на біль, так само глибокий і неосяжний, як і мій. І зненацька я розумію,

що він також у прірві. І він сподівається, що я саме та, хто має мотузку.

Хитаючи головою, він промовляє всі ті слова, що їх я мріяла почути від нього кілька років тому, коли Джон тільки-но покинув нас і весь світ перевернувся. Та зараз вони відлунюють різким, болючим дзвоном у вухах.

— Твоя правда, — каже він. — Я вчинив жахливо, і мені дуже, справді, дуже прикро. Але я тут не для того, щоб знову завдати тобі болю. Я повернувся, щоб усе виправити.

— Не знаю, як ти це зробиш, — чесно відповідаю йому.

— Тобі й не треба цього знати, — говорить Джон, і ці слова так роззброюють, що мені забирає мову. — Це моя справа. І саме тому я тут. Я хочу бути чоловіком, яким мав би бути — справжнім батьком для наших дітей. Хочу спробувати бути тим батьком, на якого вони заслуговують. Я прагну все виправити, — говорить він, підіймаючи мій кошик з підлоги.

— То чого він хоче?

Моя донька Корін, син Джозеф і найкраща подруга Ліна сидять у моєму, тобто в нашому будинку; це чудовий «форсквер»[2], розташований неподалік школи «Кантрі Дей», де я працюю. Як і більшість хороших речей, мій будинок потребує великих витрат. Він робить усе, щоб мені геть не таланило заощадити бодай якісь гроші. Якщо будинок помічає, що я якимось чином приховала сотню доларів, щоб на тиждень відвезти дітей до національного парку, в ньому щось ламається. Думаю, він боїться бути полишеним.

Коли Джон жив з нами, серйозних проблем із цим не виникало. Він був надзвичайно вправний і завжди радий днями соватися по дому й лагодити те, що потребувало ладу, переглядаючи на ютубі відео, як це зробити. І навіть коли він чогось не міг осилити й доводилося викликати ремонтника, з досить непоганою зарплатнею штатного юриста у великій харчовій компанії Джон міг легко сплатити рахунок.

Будинок був великим задумом від початку. Коли ми переїжджали, він уже мав сто років, і менше років йому не ставало. Але всі проблеми можна було розв’язувати одну по одній. Оновили електропроводку, зняли гнилизну й трухлявину зі стін, зміцнили фундамент, замінили

дерев’яну оббивку на архітектурно привабливішу. Усе поступово, без поспіху. Зростаючи в поселенні амішів[3], де не було крамниць із будівельними матеріалами, Джон навчився лагодити будь-що самотужки.

Мабуть, усе, крім самого себе. Щоб уладнати те, що зіпсувалося в його житті, він застосував двоетапний підхід. Етап 1: тримати всі емоції в собі, щоб ніхто не здогадався, що щось не так. Етап 2: утекти від дружини й сім’ї.

— Він хоче… — затинаюся. Тепер, після того, як упродовж трьох довгих самотніх років я захищала його репутацію перед дітьми (щоб оборонити їхні спогади), не можна дати їм підстави думати, що їхній батько — покидьок. — Діти, він хоче бути з вами, бо дуже любить вас і завжди любив. Він не був поруч і шкодує про це.

Корі видає скрик, який від часів печерних людей означає «Маячня! Ви нічого не розумієте/Та що ви знаєте про почуття/Геть із дороги, тітонько». Звук, схожий на той, який видають, якщо полоскотати когось тієї миті, коли він чхає. А я, якщо так зойкну, ризикую обпісятися, бо ж мала двоє тривалих і складних пологів.

— З’ясуймо, що він нам скаже, — пропоную. — Проведімо невеличку родинну нараду й послухаймо його.

А потім, наче від усього цього мені не зсудомлює шлунок, я переповідаю, що він казав мені біля бактерицидних пластирів, коли я зрештою заспокоїлася й могла його слухати.

— Незабаром канікули, і тато хотів би провести з вами перший тиждень літа.

— Що? — обурюється Корі. — Ні. Категорично ні. Я пас.

Це саме те, що я подумала, тільки-но почула Джонове прохання. Категорично ні.

— Гадаю, я розумію, як ти почуваєшся, — кажу й відразу ж усвідомлюю свою помилку.

— Ти навіть *не уявляєш*, як я почуваюся. Твій тато не кидав тебе того тижня, коли тобі виповнилося дванадцять.

Господи, дай мені терпіння з цією дівчиною.

— Твоя правда. Та от мій чоловік покинув мене з двома чудовими дітьми й чудовим дорогим будинком, без роботи й грошей, і в цій

ситуації я можу зрозуміти тебе.

Вона закочує очі.

— Та він же не тебе хоче повернути.

Аж ось вона — таємна суперсила дівчат-підлітків. Донька не хотіла, але її слова боляче влучили в самісіньке серце. Я подумала, що Джон повернувся через мене? Тієї миті, коли почула, як він промовляє моє ім’я? Коли він намагався обійняти мене на прощання? Коли в його погляді читалося щось схоже на жагу?

Як було не подумати?

Я зціплюю зуби.

— Думаю, краще все обговорити без надмірного драматизму. Ніхто нікого не викрадатиме. Ми вирішимо все разом, учотирьох.

— Я вже вирішила. Ні.

Яка мати, така й донька. Саме ці слова я сказала Джону, коли він щойно попросив про тиждень із дітьми. Тиждень, щоб спокутувати трирічну відсутність. Ні. Цього замало.

— Перед тим як вирішити, влаштуймо родинну нараду, — кажу, вдаючи, ніби мені навіть дещо байдуже. — Я хотіла б побачити, що він вам скаже і який урок ви дістанете, зустрівшись із тим, хто заподіяв вам негараздів.

— По-перше, — озивається мій сумлінний син, — він не може прийти на родинну нараду. Родинні наради лише для родини.

Корі показово киває головою й схрещує руки.

— Лише для родини! — повторює вона.

Мені кортить сміятися. Коли діти були малі і я вже не знала, що робити з їхніми нескінченними міжусобицями, я іноді грізно застерігала: «Пам’ятайте: за дві години повернеться ваш тато», — і вони негайно згуртовувалися, зненацька стаючи найкращими друзями. Навіть зараз найменший натяк на появу Джона перетворив їх на єдиний фронт.

— По-друге, — веде далі Джо, — мені нічого вчитися в мого батька. Якщо тільки ти не хочеш, щоб я навчився того, як дійти до нервового зриву, а потім, пожертвувавши власною родиною, поїхати до Гонконгу й самоствердж уватися за допомогою дурнуватих значно молодших жінок.

Зціплюю зуби. Мені дратуватися чи бути вдячною, що лікар Джо аж так добре попрацював з ним, що він вельми просто може озвучувати такі думки у своєму юному дванадцятирічному віці?

— Можна я скажу? — починає Ліна. Ми всі киваємо. Ліна якимось дивом є частиною нашої сім'ї, точніше, вона стала нею за останні три роки. Чи пережила б я від'їзд Джона, якби не підтримка моєї найкращої подруги, якби вона не допомагала з дітьми, не вибила мені роботу, не готувала їжу й не тримала мене за руку, поки я схлипувала? Я цього не уявляю.

І тут вступає Ліна:

— Мені здається, якщо ми збираємося домагатися постанови про заборону вашому батькові на спілкування з вами, вживаючи його юридичну термінологію, нам слід обміркувати, які докази ми надамо до суду, щоб назавжди розірвати з ним будь-які зв'язки. Згідно з моїм глибинним аналізом кримінального серіалу «Гарна дружина», нам треба буде довести, що, пішовши, він завдав вам, друзі, суттєвої й непоправної шкоди.

Корі, затята шанувальниця судових драм, прислухається. Джо, фанат логіки, проте геть незацікавлений у телебаченні загалом і в драмах зокрема, терпляче чекає.

— Чи завдав він вам справжньої, відчутної шкоди, друзі? — запитує Ліна. — Готова посперечатися, що насправді ні. Бо у вас чудова мама. Буквально за пів хвилини вона змінила сидіння вдома з дітьми на роботу шкільним бібліотекарем, щоб ви, дітки, могли залишитись у вашій модній приватній школі, не пропустивши жодного дня уроків. За мить вона переоформила систему фінансування будинку, щоб заощадити вам гроші на вафлі «Єґґо», конструктори «Леґо» і… гм… одяг «Спідо», та ще й без аліментів від вашого батька. З погляду якості життя ви, друзі, геть не потерпіли від того, що ваш батько поїхав.

Я дивлюся на неї. Наміри були добрі, але насправді з цієї промови точно зрозуміло лише те, що я неабияк постраждала. Я є уособленням слабо вираженого хронічного страждання. Якщо рекламній агенції потрібно показати страждання в тридцятисекундному відео, то можна зробити прискорений запис того, як я о п'ятій ранку у своїх триколірних вчительських штанях з еластичним поясом розгрібаю двадцятисантиметровий шар снігу, щоб мої діти могли вчасно

дістатися на ранкові заняття, далі повчаю двісті п’ятдесят дітей із заможних родин, що за комп’ютерами можна не лише переглядати порно по десять годин на добу, а наприкінці дня валюся дивитися свій улюблений серіал «Чужоземка» така втомлена, що навіть не в змозі знайти вібратор, а щоб його увімкнути — і поготів.

Таке собі сумне відео вийшло б.

А Ліна досі продовжує говорити:

— Якщо взяти нематеріальний бік питання, ми можемо довести емоційний біль і страждання. Так? Тому що, пішовши, Джон справді завдав вам болю. Та хіба це непоправно? Зараз він хоче відповіді на це запитання. Він хоче знати, чи зможе він надолужити згаяний час?

— Кого цікавить, що він хоче знати? — втручається Корі. — А ми що хочемо?

— Гаразд, — погоджується Ліна. — А чого ви хочете? Чи почуватиметеся ви краще, якщо пробачите батькові й чудово проведете час замість того, щоб тримати образу на нього до кінця життя? Інакше кажучи, чи справді покарати його для вас буде кращим варіантом?

Корін голосно регоче.

— Ліно. Ти говориш так, ніби немає сенсу ненавидіти його довіку.

— Немає сенсу ненавидіти довіку *будь-кого*, — кажу я, більшою мірою самій собі. — Ліна, як завжди, має рацію.

Дочка знизує плечима й самовпевнено пирхає:

— Що тут скажеш?

— Я не в захваті від вашого батька, — пояснюю дітям. — Насправді, якщо бути чесною, поїхавши, він завдав мені сильного болю.

А якщо бути зовсім чесною, тільки-но я його знову побачила сьогодні, моє серце мало не розірвалося.

— Ще б пак! — говорить Корі.

— Утім, хоча спершу і виникає бажання покарати його, я маю пам’ятати, чого хочу найбільше в цьому житті. Понад усе я прагну, щоб ви були щасливі. Ну гаразд, — додаю, ґрунтовніше все обміркувавши, — неправда. Понад усе я хочу, щоб ви обоє закінчили коледжі й не втрапили ні в який кримінал. А вже потім волію, щоб ви були щасливі. Думаю, від часу з татом (і спроб пробачити йому колишні помилки) щастя буде більше, а не менше.

Чи вірю я в це? Чи вірю так непохитно в прощення? Так сильно, що змогла б колись пробачити Джонові? Облишити все, що він зробив, впустити його знов у своє життя, ніби цього всього ніколи не було?

Навряд чи. Та чи хочу я, щоб мої діти в це вірили?

— Тепер, любі, ви знаєте, що ваш тато не покинув нас безпідставно, хоча на той момент саме так і здавалося. Він залишив нас, тому що справді вірив: нам буде краще без нього. Він поїхав через те, що дуже сумував і думав, наче був поганим для вас, і що, покинувши нас, він таким чином усе владнає, а потім одного дня повернеться й усе виправить. — Я намагаюся не кривитися. Хай скільки він присягався, що тут нічого особистого, але як так може бути, якщо чоловік, якого ти кохаєш, говорить, що йому конче треба поїхати подалі від тебе в надії знову стати щасливим? — І знаєте, він ніколи не припиняв думати про вас. Ті його дивакуваті листівки… — нагадую їм про Джонову звичку надсилати чеки з недоречно великими сумами на дні народження дітей, свята, а одного року навіть на День праці. — Вони свідчать про те, що навіть якщо тато не вчиняв *правильно*, він намагався принаймні *щось* робити.

Із виразу обличчя Джо видно, що він замислився. Ліна, Корі і я пильно дивимося на нього. Хай що він скаже далі, ймовірно, це стосуватиметься всієї родини. Ось така дитина наш Джо. Розсудливий. По вуха в розсудливості. Я трішки мучениця, Корі трішки королева драми, а Джон був завжди трішки егоїстом. Джо ж — хоч як глянь, у всіх сенсах має позитивні якості: великодушний, з інтуїцією, цілеспрямований — та ще й до цього всього він дуже-дуже розумний. Я не завжди розумію його, але через те люблю ще більше.

— Тітко Ліно, — звертається він, і я знаю, що буде філософське запитання, оскільки Ліна, перед тим як стати вчителем у «Кантрі Дей», була черницею. — Як ти гадаєш, прощення — це здатність, якої потрібно вчитись, як гри в шахи, чи талант, що його дають при народженні, як-от здібність співати в тон?

— Так, — Ліна відповідає у своїй манері. — Декотрим людям треба вчитися прощати, бо це не є природним для них. Вони мусять працювати над цим і досягати успіхів, при цьому їм завжди потрібно все ретельно обмірковувати й допрацьовувати. Або ж ніколи над цим не замислюватись і так і померти з торбою образ завбільшки зі слона.

Мені це відомо, адже я ризикую опинитися серед таких людей щоразу, як припиняю приділяти цьому увагу.

Потім вона киває на мене:

— Декотрі люди, як-от ваша мама, прощають так легко, що навіть не помічають, як це трапляється. Їм завдаватимуть болю удвічі частіше, оскільки вони вельми швидко пробачають, але відчуватимуть вони удвічі менше болю завдяки здатності все відпускати.

Я кривлюся. Не зовсім погоджуюсь, але ціную, що в очах дітей Ліна робить мене кращою, ніж я є насправді.

Корі зітхає.

— Я й досі скаженію через те, що Тріністі купила помаду такого самого кольору, як у мене. То мала бути моя фішка, — говорить вона. Я прикушую язика, щоб не сказати нічого про Тріністі, яку з-поміж друзів Корі аж ніяк не назвеш моєю улюбленицею. — Те, що зробив тато, — набагато гірше за її вчинок. Я хочу злитися на нього ще років зо два. Можна?

— Звісно, можна, — кажу. — Думаю, ти дещо втратиш, але гаразд. А ти, Джо?

— Я чинитиму так само, як і Корі, — говорить син якось по-мудрому й неупереджено у своїй манері. — Якщо вона не хоче проводити час із батьком, навіть тиждень, то ми не будемо проводити час із ним. Навіть тиждень.

Ліна всміхається й розслаблено відхиляється в кріслі. Навіть раніше за мене вона достоту знає, що тільки-но сталося.

Корі глибоко зітхає.

— *Гаразд*. Хай тобі! — Вона звертається до Джо: — Тиждень так тиждень.

Джо ледь помітно всміхається, думаючи, що ми не помічаємо. Ми з Ліною обмінюємося поглядами, гадаючи, що діти не бачать.

— Тиждень на початку літа, — кажу. — Лише тиждень. Гадаю, усім сподобається. Якщо ж ні, я буду неподалік, — обіцяю. — Прилечу й усе зберу докупи.

Тієї миті я й не підозрюю, що це мене доведеться збирати докупи наприкінці пригоди, яка чекає на мене.

1 «Одіссея розуму» — міжнародна освітня програма, метою якої є розвиток нестандартного мислення в дітей та молоді. (*Тут і далі прим. пер.*)

2 «Форсквер» — проєкт дому в стилі «американський квадрат» (*American Foursquare Style*).
3 Аміші — представники найконсервативнішого протестантського релігійного руху, характерною рисою якого є суворе дотримання Святого Письма.

РОЗДІЛ 2

Люба мамо,

Я розумію, що до кінця літа ти навіть не побачиш цього так званого читацького щоденника. Та попри це я хотіла б подати низку офіційних скарг.

1. *Школа ще навіть не закінчилася, то чому ж я вже мушу розпочинати працювати над літнім читацьким проєктом?*

2. *Чому я маю працювати над літнім читацьким проєктом, якщо вся суть літа полягає в тому, щоб Не Читати?*

3. *А інші діти, чиї батьки Не Бібліотекарі, також повинні щось таке робити? Сама подумай. Чи змушені діти стоматологів дотримуватися спеціального режиму чищення проміжків між зубами зубною ниткою упродовж усього літа? А як щодо дітей військових? Чи випадає їм, скажімо, щодня їздити на стрільбище?*

До речі, я без вагань віддала б перевагу чищенню зубів і стрільбі з рушниці.

4. *Кілька слів про добірку книжок: книжка «Загадковий нічний інцидент із собакою». Знаєш, скільки тем мені близькі в цій книжці про хлопчика-аутиста, який живе в Англії і має щура? — АНІСКІЛЕЧКИ, НУЛЬ ТЕМ, МАМО!*

Бачу, далі в мене є завдання читати про людей, які жили сотні років тому й боролися проти нацистів, або живуть у майбутньому, або геть в уявному королівстві, взятому з діснеївського фільму.

Мамо, ти коли-небудь чула про Джона Ґріна або Стефані Маєр? Що мені станеться від гострого сюжету «Голодних ігор»? Чи суть у тому, щоб примусити мене страждати і таким чином покарати за те, що я народилася в сім'ї ейнштейнів, які поклоняються книжкам?

Гадаю, це несправедливо. Тому що… тому що це несправедливо.

Сподіваюся, на тому світі тобі випаде провести ціле літо в басейні з Трініті.

Люблю,

Твоя найтупіша донька Корі

Тиждень. На початку літа. Лише наступного дня в школі до мене доходить. Цілий тиждень. Без дітей. Без роботи. Без нічого.

Я стою в бібліотеці й чую, як учениця розповідає подрузі про свої плани щодо літнього хорового табору. Зиркаю на календар і розумію, що літо — це не щось абстрактне, як комерційні польоти в космос або епіляція зони бікіні, а реальність, яка настане за три тижні. Через ці три тижні мій чоловік (гаразд, мій колишній чоловік) забере моїх дітей. Вони не будуть зі мною, з досвідченою опікункою, яка знає геть усі підводні камені, як-от чому Джо не їсть суп чаудер з морськими молюсками і як уберегти волосся Корі, щоб воно не позеленіло від хлору. Коли Джон нас покинув, вони були ще малими дітьми. Тепер небезпек із ними набагато більше. Чи знає він, як контролювати підлітків? Він зможе сказати їм «ні» чи просто піддаватиметься кожній їхній забаганці? Востаннє, коли діти бачилися з Джоном, вони були сантиметрів на тридцять нижчими, та й довіряти їм можна було набагато більше. Чи завдасть він їм знову болю? Чи підпустять вони його до себе? Чи взагалі почуватимуться вони в безпеці?

Утретє за цей тиждень я ховаюся в учительській, щоб зателефонувати Джону.

— Привіт, Емі, — говорить він мляво. Роздратування в його голосі немає. Але й подиву також немає.

— Що ти робитимеш, якщо Джо вкусить бджола? — одразу ж вимагаю відповіді в слухавку замість привітатися.

Коротка пауза.

— Це підступне запитання. У Джо немає алергії на бджіл, — відповідає він.

Я насуплююся. Зрештою, я хотіла б, щоб він помилився.

— Усе одно болітиме, — кажу голосом таким само роздратованим, як і я сама.

— Добре, — відповідає Джон. — Тоді я прикладу припарку з харчової соди. А потім лід.

Я сама до себе киваю.

— Гаразд… — мимрю, намагаючись придумати щось таке, що справді його спантеличить. Номер соціального страхування Корі? Але

я й сама не певна, що знаю його. Так багато клятих сімок.

— Усе буде добре, Емі. Я готовий до будь-чого, хай що вони мені утнуть.

— Вони дуже злі на тебе, — говорю. «Я дуже зла на тебе», — кажу подумки. — Вони можуть завдати тобі перцю.

— Так, — говорить Джон. — Я прикривався цим певний час. Але стіну між нами змурував сам, отож лише я можу все владнати.

Я хитаю головою.

— А якщо нічого вже владнати не можна? — кажу йому.

— Я повинен спробувати. І хто знає, — відповідає він, — можливо, всім від цього буде краще.

Лунає дзвоник. Мені зводить шлунок. Я швидко прощаюся й біжу на наступний урок, де мене одразу ж кидає в піт. А це про щось свідчить, оскільки в нашій школі така система кондиціювання, наче її розробили для того, щоб запобігти навіть мінімальному виділенню феромонів у підлітків. Я вітаюся з дітьми й даю їм виконувати завдання за їхніми робочими місцями, а відтак роблю те, що напевно чинять усі бібліотекарі, коли хвилюються, — складаю перелік.

Ось дещо з того, що трапиться, поки діти будуть під наглядом їхнього безвідповідального, ненадійного батька:

• Вони одразу ж почнуть курити, пиячити й займатися сексом.
• Корі завагітніє, а Джо підчепить герпес.
• Джон підбере всім трьом схожі татуювання. Які саме, і гадки не маю.
• Тату будуть на шиї.
• Він загубить дітей у якомусь старому, страшному й розваленому луна-парку, як у фільмі «Великий», і вони будуть змушені спати в картонних коробках з вуличними котами й зужитими голками з-під героїну, аж поки я їх не заберу.

Утім, певне, справдиться найгірше припущення:

Із ними все буде гаразд, а зі мною — ні.

Попри те що Ліна (у якої, слід зазначити, нуль дітей) твердить, що це «чудова нагода», мені нецікаво так довго бути десь на віддалі від моїх дітей. Я не хочу на тиждень вирушити потягом у тур Європою, навіть якби змогла нашкребти грошей. Не хочу витрачати час на пошуки

свого внутрішнього аквареліста або гончаря. Я стомлена, як і кожна мати в Америці. Я могла б проспати кілька днів поспіль. Та що потім? Три дні гульбенити під телевізором? Замовляти піцу й вино в паперових упаковках? Довго, неквапливо блукати супермаркетами без жодних списків?

Я намагаюсь уявити свій будинок без дітей і свій календар без відмічених місць, куди мені потрібно бігти. Я відчуваю якусь гидку суміш полегшення й самотності. Пригадую триденні вихідні торік, коли мої батьки забрали дітей і повезли їх оглянути музеї й пам’ятники у Вашингтоні. День перший: увімкнула серіал «Дівчата Ґілмор», запустила близько двадцяти циклів прання, вимила кожен куточок у будинку, зібрала книжкову полицю з «IKEA», прослухала п’ять годин подкастів для бібліотекарів, сплела дитячу шапку. День другий: проплакала біля холодильника. День третій: улаштувала їм «сюрприз», зустрівши на день раніше в акваріумі в Балтиморі. Не з тих історій у моєму житті, якими можна пишатися.

«Я відстала з переглядом деяких телепередач, — міркую. — Можливо, пофарбую кухню».

Дивлюся на учнів, які працюють у моїй медіалабораторії. Зараз урок із планування, і всі вони виконують завдання на планшетах. Мабуть, без упину листуються і трішки проводять попередні дослідження для масштабного загальношкільного проєкту в «Кантрі Дей», створеному для того, щоб діти просто були зайняті довготерміновим, нікому не зрозумілим завданням, починаючи від весняних канікул і аж до самісінького літа. Учні старших класів «заявляють» про свою спеціалізацію і щодня перші пів години заходжуються коло неї — починаючи зі створення удаваного розкладу занять, які вони обирають, спираючись на програму курсів у коледжах, і аж до написання наукової праці зі своєї дисципліни й розроблення програми навчання й працевлаштування. Якщо хтось хоче обрати медичний напрям, треба визначитися з фінансуванням медичного коледжу, з’ясувати всі умови вступу, при цьому не перевищивши навантаження в жодному із семестрів, дізнатись, які лабораторні заняття знадобляться, скільки коштуватимуть книжки і до яких навчальних груп приєднатися. Потім учні пишуть невелику наукову роботу (близько десяти сторінок), дізнаються про вступні іспити до медичного коледжу і нарешті, в

останній тиждень перед літом, переслідують спеціаліста з їхньої галузі, щоб здобути добру рекомендацію. Оцінки залежать від цієї рекомендації, їхнього навчального плану, фінансового плану й диплома. А оцінюють їх ті, хто в навантаженні не має стандартних державних іспитів. Тобто я. Я, куратори, вчителі зі спеціальних дисциплін, тренери, ба навіть медична сестра. Усіх докупи.

Саме цим зараз і заклопотані діти в моїй аудиторії, і декого з них оцінювати буду я. Із власних амбіцій хотіла б, щоб усі вони дістали найвищі бали. Отже, я повільно, демонстративно наближаюся до дошки, де вказано відлік днів до захисту проєктів. Западає тривожна тиша, коли стираю «15» і пишу «14». За чотирнадцять днів проєкти мають бути готові. Потім під відліком я промовисто пишу:

Навчальний план —?

Фінансовий план —?

Наукова робота —?

Рекомендація —?

Не промовляю ані слова, щоб перелік завдань і кількість днів, які лишилися, говорили самі за себе. Не випускаючи їх із поля зору, я дістаю свій планшет і пишу повідомлення Ліні.

Емі:
Поки дітей не буде, я поживу в тебе.

Ліна:
Ні.

Емі:
Ну правда. Поживу.

Ліна:
Ні.

Емі:
Буде весело. Я готуватиму нам обіди, і можемо влаштувати фестиваль перегляду фільмів з Деніелом Крейґом.

Ліна:
Ми й так робимо це щосуботи.

Емі:
Навіщо ламати традицію?

Ліна:
Ти маєш відчути життя.

Емі:

А черниці не мусять бути ґречними?

Ліна:

Де ти таке чула?

Гаразд. Отже, цей тиждень я не проведу з Ліною. Поїду навідати батьків у Флориді. Побуду тиждень під сліпуче-палючим сонцем Тампи, міркуючи про те, як так може бути, що щойно народжену дитину переплутали в пологовому, а вона таки неймовірно схожа на своїх батька й матір, яких нічого не цікавить, окрім перегляду телевізійних новин, увімкнених на гучність, дещо вищу за відбійний молоток і трішки нижчу за шум у голові, коли розвинулося незворотне пошкодження мозку.

Має існувати щось таке, що я робила б цього тижня сама. Окрім прання. Щось вагоме. Відтоді як народилися діти, у мене не було жодного вільного тижня, коли б я могла ні про що не думати. Звісно, я сповнена прагнень і жадань, які не задовольнялися впродовж цих останніх п’ятнадцяти років. Щось таке, чого мені бракувало. Щось таке, що я відкладала на безрік. Можливо, знову взятися до навчання?

Так! Знову навчатися! Ну вже бодай щось. У нашій школі вчителям потрібно щороку проходити курси з підвищення кваліфікації. Я можу опанувати якесь нове програмне забезпечення або ознайомитись із застосунком для складання розкладу на тиждень і повернутися додому в цілковитій готовності взяти під контроль мобільний Корі й змусити Джо до кінця літа щодня за розкладом виходити на вулицю.

Завітавши на сторінку Американської асоціації бібліотекарів-освітян, я знаходжу інформацію про конференції й підвищення кваліфікації. Як це властиво бібліотекарям, вона розмічена двома кольорами: зеленим — професійне, синім — книжки. Уже не вперше в мене виникає бажання, щоб ці дві категорії з’єдналися на екрані й злилися в колір морської хвилі.

Календар на сайті завантажується повільно. Можливо, буде щось у Скрентоні, куди можна з’їздити на один день. А ще краще — онлайн. Я зможу лишитися вдома, їсти суп і навчатися в піжамі. Хай би щось було онлайн, чого я ще не проходила…

Нью-Йорк

1—4 червня
Організатор: Колумбійський університет

Шкільна бібліотека майбутнього: застосування новітніх ресурсів у найпрогресивніших приватних і державних школах країни. Нові способи запровадити майбутнє в навчальний план, при цьому не втративши найкращих надбань минулого. Що буде «нормою» для учнів через десять років? Багатоекранний планшет? Годинник із проєктором? Складаний телефон? Майбутнє в Нью-Йорку вже цього червня! 10 одиниць підвищення кваліфікації. ТРИВАЄ НАБІР ПРОМОВЦІВ.

Гм… Нью-Йорк.

Так! Нью-Йорк. Доволі близько, щоб примчати додому, якщо в Джона щось не вийде. Досить далеко, щоб уважати за справжню відпустку. І я не була в Нью-Йорку відтоді… відтоді, як зустріла Джона. Я любила Нью-Йорк. У коледжі з моєю сусідкою по кімнаті Талією ми за кожної нагоди кудись їхали, ночували на диванчиках у непевних готелях, а якось, протанцювавши до четвертої ранку, — навіть залишилися на оксамитових канапах у холі готелю «Сент-Ріджис», щось невинно набрехавши адміністратору з нової зміни.

Ой, чого ми тільки не робили в Нью-Йорку! Про більшість пригод Джону я не розповідала, ще менше подробиць знають діти. Власне, за останні п’ятнадцять років, відколи ми з Джоном забули про контрацепцію й завагітніли Корін, я не часто згадувала про це місто.

Відтоді, як я почала марити спокійним життям і великим будинком з гарною кухнею, які в мене є нині. Звісно, я не мріяла про зниклого чоловіка й нестачу грошей на утримання дітей протягом трьох років, але більш-менш саме такого життя я й хотіла.

Утім, так було не завжди.

Були в мене галасливі, розгульні, веселі часи. Багато-багато років тому. Коли я була інша.

Знову відкриваю вкладку з повідомленнями на планшеті. Скільки я не писала Талії? Мабуть, востаннє — за рік по тому, як пішов Джон. Після її підвищення в журналі? Хай там як, дуже давно. Неприпустимо давно.

Але я знаю, що вона зрозуміє. Тільки-но ми опинимося поруч, одразу ж відчуємо, що наче й дня не минуло. У нас із Талією завжди було так.

І вмить я хочу з нею зустрітися, щоб подивитись, яке воно, життя без дітей і чоловіків, а також без гардероба, придбаного здебільшого в супермаркеті під час походу по зубну пасту й засоби гігієни. Я пишу:

Привіт! Їду до Нью-Йорка в 1-й тиждень червня. Кава чи щось інше?

Відповіді немає. Потім три крапки. Відтак нічого. Я починаю трохи нервуватися. Талія сердиться, що я пропала? А може, в неї й зовсім уже немає мого номера? Я додаю:

Це Емі. Емі Байлер.

Знову три крапки. Добре. Вона переглянула повідомлення…

Талія:
Емі…
ЕМІ!

Наче добрий знак.

Талія:
ЕМІ БАЙЛЕР, ДЕ ТЕБЕ НОСИЛО?

Я починаю друкувати вибачення. Була заклопотана. Життя закрутило. Втратила зв’язок…

Талія:
Зупинишся в мене.

Я видаляю те, що написала, й друкую:

Емі:
Справді?!?!??! У тебе точно буде місце?

Талія:
Не можу говорити. На нараді. Зателефоную, як буду в дорозі.

Дивлюся на планшет, приємно здивована. Добре. Не доведеться жити в кімнаті разом з незнайомою бібліотекаркою з Айдахо, яка також приїде на конференцію, та ще й платити за такий привілей двісті доларів за ніч. Якщо школа надасть добові, зможу витрачати їх на їжу. Або… на *напої*.

Емі:
Чудово. Дякую! Я зателефоную.

Талія:
Облиш мене, я працюю.

Емі:
Вибач. Просто схвильована.

Талія не відповідає. Ані крапок, ані смайлів, нічого. Розмову закінчено. Кладу планшет. Тремчу від приємного хвилювання. Невже все так просто? Невже бодай раз у моєму житті все може бути без ускладнень? Коротка поїздка до великого міста, щоб поспілкуватися з подібними до мене книжковими занудами й возз’єднатися з вільною й безтурботною давньою подругою — і все це в межах мого бюджету? Поки про дітей дбатиме їхній давно зниклий батько? Це все реально чи якась лиха пастка, послана мені долею?

Планшет блимає. Я вмикаю його й переглядаю нове повідомлення. Від Талії. Посилання на карту. Я натискаю й опиняюся в кварталі в безсоромно безпосередній близькості до Брукліна. Вона тут живе. Місцевість усіяна прапорцями-локаціями. Бари. Ресторани, про які я читала в журналах. Шопінг. Магазин продуктів домашнього виробництва. Боже мій. Талія така *крута*.

Планшет знову блимає, і я повертаюся в повідомлення. Талія, як завжди у своїй невелемовній манері, потроює свою крутість двома словами:

розваги починаються

Хай там як, я лишаюся собою, а тому наполягаю, щоб Джон прийшов на родинний обід і вислухав настанови щодо першого тижня після школи. І, позаяк я — це я, є порядок денний.

Порядок денний на родинну нараду, вівторок, 9 травня, 17:30 —?

Протоколів з попередньої наради немає

План на перший тиждень літа:

Обговорити зразок розпорядку дня й обов’язки на тиждень

Вимоги щодо поведінки: Джо

Вимоги щодо поведінки: Корі

Вимоги до батьків: Джон

Основні правила

План взаємодії на щодень

Інструктаж: правила використання епіпену в разі, якщо хтось випадково з’їсть арахіс

Відтерміновані запитання:

Чому Джон покинув Емі?

Чому Джон раптом повернувся?

Чи кохає ще Джон Емі?

Коли нарешті в Емі буде секс?
Звісно, з учасниками наради порядком денним ділитись я не планую.

Джон прийшов на п’ятнадцять хвилин раніше, до чого емоційно я була не зовсім готова. Але ось він тут, стоїть біля дверей і очікувально дивиться на мене. Якусь мить я витріщаюся на нього. Він і досі такий вродливий, такий кремезний, широкоплечий, міцний. Спогади вмить оживають. Тато жартує під час родинних обідів. Шукають покемона неподалік будинку. Грають у м’яча, і Корі радісно вищить щоразу, як він удає, ніби сплутав Джо з м’ячем. Джон бездоганно копіює Даффі Дака.

— Де діти? — запитує він, але цього разу не голосом Даффі.

— Будуть удома десь за пів години, — відповідаю. — Корі закінчує наукову роботу, а Джо на дебатах. Корі попрацює в школі, чекаючи, поки він звільниться, і разом прийдуть додому.

— Думав, діти будуть тут, — відповідає Джон.

— Та-а-ак, — кажу невимушено. — Вони дуже зайняті діти.

— Звісно, — підтакує він і додає: — Просто закінчив працювати раніше, нетерпеливилося їх побачити.

— Дуже раптова нетерпеливість, — відповідаю.

Він ніяк не реагує, але вигляд має спустошений. Намагаюся приборкати гнів, але від того, що знову бачу його тут, у цьому будинку, почуваюся гарячою й червоною, наче зірка, яка от-от спалахне й перетвориться на наднову.

— Допоможеш, будь ласка? — пробую звернутися до чоловіка нейтральним голосом. — Стіл тепер виконує функцію імпровізованих навчальних кабінок. Треба зробити його знову обіднім столом.

У ті дні, коли в дітей немає позакласних занять, вони приходять додому й виконують домашні завдання на протилежних краях нашого шестимісного обіднього столу. Через те, що нудне вивчення алгебри Корі надто вправно вміє змінювати на досконале мистецтво відволікання брата, ми спорудили між ними невеличку перетинку з двох скріплених картонних стендів, на яких раніше була презентація зі шкільного ярмарку знань і умінь. З того боку, де розміщено інформацію на тему «Чи є картопля електричним провідником?», Джо зробив стенд-візуалізацію, на якому зазначив свої хороші оцінки, коледжі, до яких хотів би вступити, і професії, що про них хоче дізнатися більше. Нагадую: цій бідній дитині дванадцять років.

На місці «Вимірювання температури кольорів» Корі розмістила зображення хлопця з телесеріалу «Стріла», а також фото Бенедикта Камбербетча. Ми звемо його просто Бетчем.

І я не проти, що з кухні, де в мене зазвичай минає ця частина дня, мені видно лише край столу Корі.

Джон роздивляється це все зі здійнятими бровами.

— Дуже сподіваюся, що це володіння Корі, — говорить він, вказуючи на Стівена Амелла з голим торсом. І хоча є натяки на те, що Джо по вуха закохався в трохи старшу дівчину на ім’я Мейсі Фезерс, яка зазвичай виграє в нього в шахи, я даю собі змогу дещо зірватися на Джонову вузьколобість.

— О-о? Хвилюєшся, що я могла дозволити твоєму синові стати геєм? — і глузливо додаю: — Якщо так, відмовишся від нього?

Як і належить, він червоніє:

— Вибач, твоя правда. Це не має жодного значення. Просто я почуваюся незручно й нервуюся.

— Ти маєш почуватися незручно й нервуватися, — відповідаю йому. — Ти вчинив жахливо, і ми, — вказую йому на навчальні кабінки так, ніби Бетч — член нашої родини, — люди, з якими ти так учинив.

Джон зітхає. Це згодом ми більш-менш порозумілись, але перші кілька місяців після того, як він полишив нас, я регулярно телефонувала Джонові, щоб розповісти на автовідповідач, який він негідник, порівнюючи його з кільчастими хробаками, або пробувала вживати слова, які раніше чула лише в серіалах із сумнівною репутацією. Отож мій гнів для нього не новий.

— Бачу, ти завмерла в часі: за ці три роки геть не змінилася, — відповідає Джон.

— Зовсім ні, — відповідаю обурено… наче захищаючись. — Швидше заклякла на місці. Я працювала й дбала про двох дітей, жертвуючи всім потрібним і бажаним, щоб вони могли ходити до престижної школи, добре харчуватися й жити в хорошому будинку. Я навчилася жити на саму лише зарплатню вчителя, лагодити туалет, не викликаючи сантехніка, й шити костюм у стилі епохи Єлизавети І з оздоблювальної тасьми й одягу, взятого у благодійній крамниці «Ґудвілл». Я навчилася виживати завдяки каві, дріманню на роботі й напівфабрикатам із розпродажів. Ані хвилини вільного часу! —

роздратовано випалюю, а голос уже сповнений якоюсь нестямою. — Навряд чи завмерла в часі, — додаю спокійніше, усвідомлюючи, що з обуренням я перебрала.

Джон здається і винним, і роздратованим водночас. Із його виразу обличчя можна припустити, що він уже почувається такою мірою жахливо, що мені варто припинити підливати оливи до цього вогню. Такий його вираз обличчя завжди викликав у мене каяття.

— Що я можу тепер удіяти? — виснажено говорить він. — Я вже вдесяте кажу, що мені прикро.

Я не маю на це путньої відповіді.

— Може, повернешся в минуле й не залишиш нас на дні, зникнувши в Гонконзі? Не думав про це?

«Або повернешся ще далі, — думаю собі. — Ще на два роки до того. Але цього разу, коли ситуація вийде з-під контролю, усе мені розповіси».

Він змучено зітхає. Джон завжди виявляється потерпілою стороною, і сьогодні нічого нового не станеться.

— Я ж зараз тут, Емі. Спробуймо бодай трішки знизити напруження до того, як повернуться діти.

Я нічого не відповідаю.

— Прибери стіл, будь ласка.

Він прибирає. Я готую. За п’ять хвилин ми вже більш-менш схожі на пару (щоправда, дуже знервовану), яка, наче подружжя, накриває сімейний стіл для обіду. Мені це так знайомо, що аж сумно. Зрештою, такі моменти — це частина того, що я втратила, коли зосталася без Джона. Три роки я вмовляла себе, що мені цього не треба.

Рубаю базилік і часник на песто. До салату додам заправку на червоному вині. Не вишукана кухня, але таки ця їжа дещо відрізняється від харчів на взір обсмаженого рису з овочами або китайських пельменів, які ми зазвичай їмо по понеділках. Краєм ока спостерігаю, як Джон накриває на стіл, легко знаходячи в серванті все потрібне. Все на тому самому місці, де він його покинув. Навіть я.

«Чому я намагаюся вразити Джона приготуванням їжі? До чого б це?» — дивуюся собі подумки.

Поки чекаю, коли закипить вода на пасту, й перебиваю песто в блендері, починаю пригадувати, що слід обговорити з Джоном до того,

як повернуться діти. План для дітей на тиждень, доки вони будуть з батьком. Правила. Обмеження.

— Джоне, — гукаю до вітальні. — Можливо, зараз слушна нагода поговорити про правила?

Але Джона в їдальні вже немає. Його ніде не видно. Я вимикаю блендер і прямую до вхідної частини будинку.

Він сидить на старому сірому дивані, схопившись за голову. Біля нього фотоальбом, який діти зробили мені минулого Різдва, під назвою «Годі вже називати нас двійнятами», заповнений знімками того, що діти робили впродовж року. Стрибки у воду, виступи на концертах, Геловін, приготування бурито в чудернацьких кухарських ковпаках на недільні сніданки.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

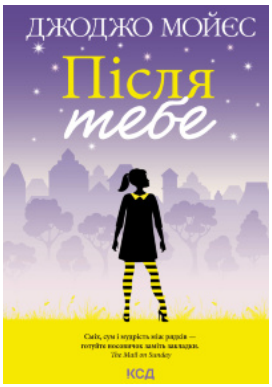

Після тебе

Перейти до категорії
Художня література

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ